

**Školiaci manuál o boji proti domácemu násiliu a rodovému násiliu v dôsledku vojny a jeho
prevencii prostredníctvom dobrovoľníctva**

Obsah

1. Pozadie	2
2. Účel príručky a cieľ vzdelávacieho modulu	3
3. Účastníci	3
4. Program stretnutia	4
5. Učebné ciele	4
6. Výsledky vzdelávania	5
7. Hodnotenie	6

1. Pozadie

Násilie na ženách a domáce násilie sú všadeprítomné v celej EÚ. Príliš veľa žien a dievčat trpí znásilnením, obťažovaním alebo zneužívaním. Odhaduje sa, že postihuje 1 z 3 žien v EÚ. Každý druhý zažil sexuálne obťažovanie. Jedna z 20 žien uvádza, že bola znásilnená. Na druhej strane, domáce násilie alebo takzvané „násilie na intímnom partnerovi“ je jednou z najčastejších foriem násillia, ktorým ženy čelia. Rastie aj online násilie, ktoré sa zameriava na ženy vo verejnom živote, ako sú novinári a politici. 1 z 2 mladých žien zažila rodovo podmienené kybernetické násilie. Ženy zažívajú násilie aj v práci: približne tretina žien v EÚ, ktoré čelili sexuálnemu obťažovaniu, ho zažila v práci.

Vojna na Ukrajine tiež vystavila ženy v Európe viacerým formám násillia a zvýšenému rodovo podmienenému násilliu a to tak v oblasti bezprostredného konfliktu, ako aj v krajinách, kde hľadajú útočisko (Berlín, Campa, 2022). Typy násillia, ktoré ženy zažívajú počas konfliktov, sa môžu líšiť od svojvoľného zabíjania, mučenia, obchodovania s ľuďmi, sexuálneho násillia a nútených sobášov až po obmedzenie prístupu k základným službám (OHCHR).

V modernej Európe by nemalo byť miesto pre násilie na ženách a domáce násilie. Dohovor Rady Európy o predchádzaní násilliu na ženách a domácejmu násilliu a o boji proti nemu (Istanbulský dohovor) zabezpečuje, že ženy sú chránené pred všetkými formami násillia a môžu dostať okamžitú a účinnú podporu.

Dňa 8. marca 2022 Komisia EÚ v rámci prebiehajúcej práce Komisie zameranej na riešenie rodovo podmieneného násillia a presadzovanie rovnosti navrhla pravidlá pre celú EÚ na boj proti násilliu páchanému na ženách a domácejmu násilliu. Cieľom navrhovanej smernice je kriminalizovať znásilnenie na základe neprítomnosti súhlasu, mrzačenie ženských pohlavných orgánov a kybernetické násilie, čo zahŕňa: zdieľanie intímnych záberov bez súhlasu; kybernetické prenasledovanie; kybernetické obťažovanie; a kybernetické podnecovanie k násilliu alebo nenávisti.

Domáce násilie a rodové násilie sú vážnymi problémami, ktoré si vyžadujú mnohostranný prístup k boju proti nim a ich predchádzaniu. Dôležitým krokom je budovanie kapacít v dobrovoľníckych organizáciách a dobrovoľníkoch v oblasti prevencie a podpory obetí domáceho násillia a rodového násillia. Je dôležité poskytovať podporu a pomoc obetiam domáceho násillia a rodového násillia. Dá sa to dosiahnuť prostredníctvom dobrovoľníckej podpory v oblastiach, ako je poradenstvo a v krízových centrách. Obete domáceho násillia a rodového násillia musia byť povzbudzované, aby svoje zneužívanie nahlásili. Dá sa to dosiahnuť poskytnutím bezpečného a dôverného mechanizmu podávania správ, ktorý zahŕňa vyškolených ľudí vrátane dobrovoľníkov, ktorí plánujú a implementujú plán a zabezpečia, aby boli obete chránené pred ďalším násillím, napríklad z pomsty násilníka za udanie.

Násilie je vážnym porušením ľudských práv, bez ohľadu na jeho formu. Ničí a skraca životy, spôsobuje bolesť a utrpenie a často je súčasťou rýchlych spoločenských zmien. Oblasť násillia zahŕňa vojnu, terorizmus, sekuritizáciu, etnické „čistky“, domáce násilie, násilné trestné činy a trestné činy z nenávisti. Formy násillia sa značne líšia v závislosti od uvažovanej úrovne a rozsahu: medziľudské,

kolektívne, medziskupinové a medzištátne. Ich úroveň intenzity, organizácie a inštitucionalizácie sa líši do takej miery, že niekedy môže byť ťažké rozpoznať nejakú spoločnú črtu. Násilný konflikt môže mať zničujúce a trvalé následky na duševnú a fyzickú integritu. napr. : V súvislosti s prebiehajúcou vojnou na Ukrajine sa v apríli 2022 objavila správa, že ukrajinské orgány činné v trestnom konaní zachytili telefonát medzi ruským vojakom a jeho manželkou. V telefonáte žartovali o tom, ako vojak znásilňuje Ukrajinky. Jeho žena mu povedala: „Áno, dovoľujem ti to. Len použi ochranu.“

V rámci projektového operačného grantového rámca „Volunteering Equality Rights Action VERA“, spolufinancovaného z programu CERV, vyvinulo CEV vzdelávací modul na zvýšenie kapacity v našich členských organizáciách pre dobrovoľníkov, aby mohli ešte viac prispievať v boji proti domácej násilii a jeho prevencii -konkrétne rodové násilie na všetkých úrovniach vrátane násilia v dôsledku vojny.

2. Účel príručky a cieľ vzdelávacieho modulu

Manuál sa zameriava na to, ako môže dobrovoľníctvo podporiť obe domáceho násilia ako aj rodového násilia v dôsledku vojny a konfliktu a prispieť k jeho prevencii v súlade s usmerneniami vypracovanými EUROJUST/Genocide Network. Prostredníctvom manuálu a školiaceho modulu sa snažíme zvýšiť kapacity členských organizácií CEV, najmä tých najmenej skúsených, poskytnutím vhodných nástrojov, znalostí a zvýšením povedomia o osvedčených postupoch, ako môže dobrovoľníctvo podporiť boj proti domácej a rodovému násilii, vrátane tých, ktoré vznikli v dôsledku vojny.

3. Účastníci

Tento krátky, 2-hodinový úvodný školiaci modul, ktorý je možné poskytovať online alebo offline, je určený koordinátorom dobrovoľníkov a dobrovoľníkom, ktorí sú nováčikmi v téme dobrovoľníckej podpory tých, ktorých sa týka problematika domáceho a rodového násilia. Pomôže im to pochopiť, ktoré oblasti ďalšieho vzdelávania sú potrebné, aké partnerstvá by sa mali vytvoriť a využiť získané znalosti na pokrok vo svojej práci a obhajobu tejto problematiky na európskej, národnej a miestnej úrovni.

4. Program stretnutia

Názov/posolstvo: Je čas ukončiť rodovo podmienené násilie v EÚ!

14:30-14:40	Vitajte, úvod a context <i>Tréneri sa predstavia a vysvetlia, prečo vedú toto stretnutie a v akom kontexte, t. j. projekt CEV VERA spolufinancovaný z programu CERV. Tréner popíše fyzicky alebo online tréningový priestor.</i>
-------------	--

14:40-14:50	Spoznávanie sa – budovanie skupín/ Icebreaker
14:50-14:55	<ul style="list-style-type: none"> ● Motivácie a očakávania. ● Cvičenie na preskúmanie motivácie účastníkov tréningu a ich očakávaní. napr. Cvičenie “Šnúra s prádlom”.
14:55-15:00	Prezentácia agendy a cieľov školenia – jasne zvýraznite, ktoré očakávania v tomto čase nebudú splnené alebo, ak je to možné, upravte kurz a program, aby zahŕňal niektoré z očakávaní.
15:00-15:30	Dohodnite sa na pravidlách skupiny.
15:30-15:40	Teoretický obsah, aby sa všetci dostali na rovnakú úroveň – o čom hovoríme? Vrátane kľúčových definícií a pojmov. Slajdy nájdete tu .
15:40-16:10	Prestávka na kávu
16:10-16:20	Prezentácia prípadových štúdií a sebareflexia. Slajdy nájdete tu .
16:20-16:30	Osobné akčné plány a ďalšie kroky – individuálne písomné cvičenie
14:30-14:40	Hodnotenie školenia / Validácia učenia Zhrnutie a závery

5. Učebné ciele

1. **Úvod k rodovo podmienenému násiliu a domácejmu násiliu páchanému na ženách** v rámci Európskeho dohovoru o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a boji proti nemu (Istanbulský dohovor) a vrátane Dohovoru o odstránení všetkých foriem diskriminácie Žien (CEDAW).
2. **Skúmanie problematiky domáceho násilia páchaného na ženách** a spôsobu, akým môže dobrovoľníctvo podporiť obe domáceho násilia a rodového násilia, vrátane násilia, ktoré vzniká v dôsledku vojny.
3. **Zvyšovanie povedomia** o konceptoch a rizikových faktoroch násilia páchaného na ženách a dievčatách.
4. **Pochopenie definície a rôznych foriem** domáceho násilia páchaného na ženách, vrátane fyzického, sexuálneho, emocionálneho a ekonomického zneužívania.
5. Uznanie **vplyvu vojny a konfliktu** na domáce násilie páchané na ženách vrátane toho, ako môže vysídlenie, trauma a rozpad sietí sociálnej podpory zvýšiť riziko násilia.
6. **Identifikácia výziev a príležitostí na riešenie domáceho násilia** páchaného na ženách v rôznych prostrediach vrátane kontextov ovplyvnených konfliktom a po konflikte, **rozpoznanie základných príčin rodovo podmieneného násilia** v dôsledku vojny vrátane toho, ako spoločenské postoje,

---

kultúrne normy a dynamika výkonu prispieva k rodovo podmieneného násilia.

6. Výsledky vzdelávania

1. Účastníci budú schopní identifikovať hlavné zložky, príčiny a procesy, ktoré prispievajú k predchádzaniu rodovo podmienenému násiliu, domácejmu násiliu na ženách a rodovému násiliu v dôsledku vojny.
2. Účastníci pochopia vplyv rodového násilia v dôsledku vojny na jednotlivcov, rodiny a komunity, vrátane fyzických, psychických a sociálnych dôsledkov.
3. Účastníci budú môcť preukázať hlbšie pochopenie toho, ako môže dobrovoľníctvo podporiť obeť domáceho násilia a rodového násilia v dôsledku vojny.
4. Účastníci pochopia, prečo môžu byť tieto znalosti a zručnosti pre nich užitočné, a preukážu odhodlanie sledovať a prispievať k zdieľaniu svojich nových vedomostí a porozumení o domácom násilí a rodovom násilí v dôsledku vojny.
5. Účastníci pochopia dôležitosť prístupov zameraných na preživších a traumou informovaných prístupov k riešeniu domáceho násilia páchaného na ženách v dôsledku vojny.
6. Účastníci si rozvinú povedomie o možných praktických zručnostiach na prevenciu a reagovanie na domáce násilie a rodové násilie v dôsledku vojny, vrátane hodnotenia rizika, plánovania bezpečnosti a starostlivosti a podpory zameranej na pozostalých a kde a ako ich získať.
7. Účastníci budú mať možnosť vypracovať si osobný akčný plán na uplatnenie vedomostí a zručností získaných počas školenia vo svojich dobrovoľníckych aktivitách vrátane obhajoby prevencie domáceho násilia a rodového násilia v dôsledku vojny.

7. Hodnotenie

Prečo je dôležité hodnotiť?

Hodnotiť prácu vykonanú spoločne tak, že sa zameriate na aspekty, ako sú:

- Tímová práca;
- Pohodlné prostredie, ktoré umožňovalo otvorenosť a zdieľanie;
- nadobudnuté vedomosti;
- Nové cesty, ktoré môže organizácia nasledovať a vydať sa;
- Obhajovať zmenu v národnom alebo miestnom kontexte.

https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/CERV_2021-2027

Referenčné číslo projektu (číslo projektu): 101104521

Typ činnosti: Školenie

Názov podujatia: Školenie o boji a prevencii domáceho násilia a rodového násilia v dôsledku vojny prostredníctvom dobrovoľníctva

Dátum konania: XX/XX/XXXX

Trvanie akcie v dňoch: 0.3

Prebehla udalosť fyzicky alebo bola online?: ????

